

Cuprins

Abrevieri.....	15
Aspecte introductive în dreptul penal internațional.....	17
CAPITOLUL I. IZVOARELE DREPTULUI PENAL INTERNAȚIONAL.....	21
1.1. Noțiunea de izvor de drept penal internațional.....	21
1.2. Conținutul izvoarelor de drept penal internațional.....	23
1.2.1. Statutele instanțelor penale internaționale.....	23
1.2.2. Tratatetele aplicabile, principiile și regulile de drept internațional.....	23
1.2.3. Principiile generale ale dreptului regăsite în sistemele juridice ale statelor.....	26
1.2.4. Principiile și normele de drept interpretate în deciziile anterioare ale Curții (jurisprudența).....	27
1.2.5. Concluzie.....	28
Izvoarele dreptului penal internațional – Hartă conceptuală.....	28
CAPITOLUL II. PRINCIPIILE DREPTULUI PENAL INTERNAȚIONAL.....	30
2.1. Principiul legalității incriminării.....	30
2.2. Principiul legalității sancțiunilor de drept penal (pedepsei).....	33
2.3. Principiul neretroactivității legii penale.....	35
2.4. Principiul răspunderii penale individuale.....	35
2.5. Principiul unicității răspunderii penale.....	36
2.6. Principiul egalității în fața legii.....	38
2.7. Principiul imprescriptibilității crimelor internaționale.....	39
2.8. Principiul complementarității.....	40
Principiile dreptului penal internațional – Hartă conceptuală.....	41
CAPITOLUL III. INSTANȚELE PENALE INTERNAȚIONALE.....	44
3.1. Clasificarea instanțelor penale internaționale.....	44
3.2. Înființare, competențe, proceduri aplicabile instanțelor penale internaționale.....	45

3.2.1. Tribunalul Militar Internațional de la Nürnberg	45
3.2.2. Tribunalul Militar Internațional pentru Extremul Orient (Tribunalul de la Tokyo)	47
3.2.3. Tribunalul Penal Internațional pentru fosta Iugoslavie (TPII/ICTY).....	49
3.2.4. Tribunalul Penal Internațional pentru Rwanda (TPIR/ICTR).....	51
3.2.5. Tribunalul Special pentru Sierra Leone (SCSL)	53
3.2.6. Tribunalul Special pentru Liban (STL).....	54
3.2.7. Tribunalul Special pentru Irak (Înaltul Tribunal Irakian)	55
3.2.8. Statutul Camerelor de Judecată Extraordinare din Cambodgia („ <i>Extraordinary Chambers in the Courts Of Cambodia</i> ”) (ECCC)	57
Instanțele penale internaționale – Hartă conceptuală.....	59
CAPITOLUL IV. INFRAȚIUNI SPECIFICE DREPTULUI PENAL INTERNAȚIONAL. CRIMELE INTERNAȚIONALE	61
4.1. Noțiunea de infracțiune de drept penal internațional	61
4.2. Elementele crimelor internaționale	62
4.2.1. Elementul obiectiv sau elementul material (<i>actus reus</i>)	62
4.2.2. Elementul subiectiv (<i>mens rea</i>)	64
4.3. Cauzele care exonerează de răspunderea penală	66
4.3.1. Cauzele justificative:	66
4.3.1.1. Legitima apărare	66
4.3.1.2. Ordinul superiorului și ordinul legii	67
4.3.2. Cauzele de neimputabilitate:.....	69
4.3.2.1. Iresponsabilitatea	69
4.3.2.2. Intoxicația	70
4.3.2.3. Constrângerea fizică și constrângerea morală.....	70
4.3.2.4. Eroarea de drept și eroarea de fapt.....	72
Crimele internaționale – Hartă conceptuală.....	73
CAPITOLUL V. RĂSPUNDEREA PENALĂ. AUTORUL ȘI PARTICIPANȚII.....	75
5.1. Răspunderea persoanei fizice pentru crimele internaționale.....	75
5.1.1. Autorul	78

5.1.2. Coautorul	78
5.1.3. Autorul indirect.....	81
5.1.4. Instigatorul.....	82
5.1.5. Complicele.....	83
5.1.6. Incitarea directă și publică	85
5.1.7. Răspunderea comandanților și a altor superiori ierarhici	86
5.2. Răspunderea statului și răspunderea persoanelor juridice pentru crimele internaționale	89
Răspunderea penală. Autorul și participanții – Hartă conceptuală	92
CAPITOLUL VI. CRIMELE INTERNAȚIONALE	94
6.1. Crima de genocid.....	94
6.1.1. Noțiune, istoric, conținut normativ	94
6.1.2. Elementul obiectiv sau elementul material (<i>actus reus</i>)	98
6.1.3. Elementul subiectiv sau elementul mental (<i>mens rea</i>).....	102
Genocidul – Hartă conceptuală.....	103
6.2. Crimele împotriva umanității.....	104
6.2.1. Noțiune, istoric, conținut normativ	104
6.2.2. Elementul obiectiv sau elementul material (<i>actus reus</i>)	106
6.2.3. Elementul subiectiv sau elementul mental (<i>mens rea</i>).....	119
Crime împotriva umanității – Hartă conceptuală.....	120
6.3. Crimele de război.....	121
6.3.1. Noțiune, istoric, conținut normativ	121
6.3.2. Elementul obiectiv sau elementul material (<i>actus reus</i>)	128
6.3.3. Elementul subiectiv sau elementul mental (<i>mens rea</i>).....	136
Crima de război – Hartă conceptuală.....	137
6.4. Crima de agresiune	138
6.4.1. Noțiune, istoric, conținut normativ	138
6.4.2. Elementul obiectiv sau elementul material (<i>actus reus</i>)	141
6.4.3. Elementul subiectiv sau elementul mental (<i>mens rea</i>).....	143
Crima de agresiune – Hartă conceptuală	144
CAPITOLUL VII. CURTEA PENALĂ INTERNAȚIONALĂ	146
7.1. Înființarea CPI	146
7.2. Competența, admisibilitatea și dreptul aplicabil.....	148

7.2.1. Competența <i>ratione materiae</i>	148
7.2.2. Competența <i>ratione personae</i>	148
7.2.3. Competența <i>ratione temporis</i>	148
7.2.4. Competența <i>ratione loci</i>	149
7.2.5. Exercițarea competenței („ <i>exercise of jurisdiction</i> ”).....	150
7.2.5.1. Sesizarea de către un stat parte [art. 13 lit. a)].....	150
7.2.5.2. Sesizarea de către Consiliul de Securitate al ONU [art. 13 lit. b)].....	151
7.2.5.3. Inițierea de către procuror din oficiu (<i>proprio motu</i>) [art. 13 lit. c)].....	151
7.3. Componența și organizarea CPI	155
Curtea Penală Internațională – Hartă conceptuală.....	156
7.4. Investigația și urmărirea penală (ancheta)	157
7.4.1. Examinarea preliminară.....	157
7.4.2. Începerea anchetei	158
7.4.3. Soluțiile procurorului.....	159
7.4.4. Reexaminarea soluțiilor procurorului	160
7.4.4.1. Reexaminarea la cererea statelor părți sau a Consiliului de Securitate.....	160
7.4.4.2. Reexaminarea din oficiu.....	162
7.4.5. Drepturile persoanelor în cursul anchetei procurorului	163
7.4.6. Formularea unei acuzații și începerea urmăririi penale în personam.....	166
7.4.6.1. Audierea pentru confirmarea acuzațiilor.....	167
7.4.6.2. Procedura la audierea de confirmare a acuzațiilor în prezența persoanei acuzate.....	169
7.4.6.3. Procedura la audierea de confirmare a acuzațiilor în absența persoanei acuzate	170
7.4.6.4. Soluțiile Camerei preliminare în procedura audierii de confirmare a acuzațiilor și închiderea fazei preliminare	172
7.4.6.5. Modificarea acuzațiile după confirmare	173
Ancheta în fața Curții Penale Internaționale – Hartă conceptuală.....	174
7.5. Judecata în primă instanță.....	175
7.5.1. Dispoziții generale privind judecata	175
7.5.1.1. Locul de desfășurare și participarea la judecată	175
7.5.1.2. Principiile fazei de judecată.....	179

7.5.1.3. Drepturile acuzatului	180
7.5.2. Competența Camerei de Primă Instanță.....	181
7.5.2.1. Pregătirea ședinței de judecată.....	182
7.5.2.2. Publicitatea ședinței de judecată.....	184
Judecata în primă instanță. Dispoziții generale – Hartă conceptuală	185
7.5.3. Desfășurarea judecării cauzelor.....	187
7.5.3.1. Aducerea la cunoștință a învinuirii	187
7.5.3.2. Procedura în cazul recunoașterii vinovăției.....	188
7.5.3.2.1. Efectele recunoașterii vinovăției.....	189
7.5.3.3. Procedura în cazul în care nu există o recunoaștere a vinovăției	190
7.5.3.3.1. Audierea acuzatului	191
7.5.3.3.2. Audierea martorilor.....	193
7.5.3.3.3. Administrarea celorlalte probe.....	195
7.5.3.4. Admisibilitatea și relevanța probelor.....	196
7.5.3.5. Terminarea cercetării judecătorești și dezbaterile.....	196
7.5.3.6. Deliberarea, redactarea și pronunțarea hotărârii	197
7.5.3.7. Criteriile de individualizare a pedepsei („ <i>determination of sentence</i> ”).....	199
7.5.3.8. Structura hotărârii judecătorești.....	201
7.5.3.9. Comunicarea hotărârii	203
Desfășurarea judecării în primă instanță – Hartă conceptuală.....	203
7.6. Apelul.....	205
7.6.1. Hotărâri supuse apelului și titularii dreptului de apel	205
7.6.2. Termenul de apel.....	208
7.6.3. Depunerea și retragerea apelului	209
7.6.4. Efectele apelului	210
7.6.4.1. Efectul devolutiv.....	210
7.6.4.2. Efectul suspensiv	210
7.6.4.3. Efectul extensiv	211
7.6.4.4. Efectul neagravant	212
7.6.5. Judecarea apelului.....	213
7.6.6. Soluționarea apelului	215
Apelul – Hartă conceptuală	217
7.7. Revizuirea.....	218

7.7.1. Considerații generale	218
7.7.2. Introducerea cererii și titularii dreptului de revizuire	219
7.7.3. Cazurile de revizuire.....	220
7.7.4. Procedura revizuirii	222
Revizuirea – Hartă conceptuală.....	224
CAPITOLUL VIII. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ ȘI ASISTENȚA JUDICIARĂ.....	226
8.1. Noțiuni introductive.....	226
8.2. Obligația generală de cooperare	226
8.3. Procedura de solicitare a cooperării.....	227
8.4. Predarea persoanelor.....	230
8.4.1. Procedura predării.....	230
8.4.2. Procedura în cazul cererilor concurente.....	231
8.4.3. Regula specialității.....	232
8.4.4. Procedura în cazul cererilor adresate României.....	232
8.4.4.1. Trimiterea cererii	233
8.4.4.2. Examenul de regularitate internațională	233
8.4.4.3. Procedura în fața procurorului	234
8.4.4.4. Procedura în fața instanței de judecată.....	235
8.4.4.4.1. Predarea voluntară	235
8.4.4.4.2. Predarea nevoluntară.....	236
8.4.4.5. Măsuri preventive aplicabile în procedura predării	238
8.4.4.5.1. Arestarea provizorie anterior transmiterii cererii de predare.....	238
8.4.4.5.2. Arestarea provizorie ulterior transmiterii cererii de predare.....	240
8.5. Alte forme de cooperare.....	241
8.6. Aspecte de executare a cererilor de cooperare.....	243
Cooperarea internațională și asistența judiciară – Hartă conceptuală	245
CAPITOLUL IX. EXECUTAREA HOTĂRÂRIILOR	247
9.1. Executarea pedepselor cu închisoarea	247
9.1.1. Desemnarea statului de executare.....	247
9.1.2. Obligațiile statului de executare	248

9.1.3. Regimul de executare	249
9.1.4. Reexaminarea reducerii pedepsei	250
9.1.4.1. Condițiile și procedura reexaminării.....	250
9.1.4.2. Soluțiile instanței	251
9.2. Executarea amenzilor și a măsurilor de confiscare.....	252
9.2.1. Dispoziții generale	252
9.2.2. Procedura de executare	253
9.2.3. Executarea de către România a amenzilor și a măsurilor de confiscare	254
Executarea hotărârilor – Hartă conceptuală.....	257
TESTE-GRILĂ	
Izvoarele dreptului penal internațional	259
Principiile dreptului penal internațional	265
Instanțele penale internaționale	271
Infracțiunile (crimele) internaționale.....	277
Răspunderea penală – autorul și participanții.....	283
Crima de genocid – drept penal internațional.....	289
Crime împotriva umanității – drept penal internațional	294
Crime de război – drept penal internațional	300
Crima de agresiune – drept penal internațional	306
Curtea Penală Internațională.....	312
Examinarea preliminară și începerea anchetei	318
Judecata în primă instanță – dispoziții generale	324
Desfășurarea judecății în primă instanță.....	329
Calea de atac a apelului în dreptul penal internațional	335
Revizuirea.....	340
Cooperarea internațională și asistența judiciară	346
Executarea hotărârilor	352
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ.....	357